

## Huvudman

Magelungen Utveckling AB  
Organisationsnummer 556489-1447  
info@magelungen.com

## Ärendet

Tillsyn av grundskola Magelungen grundskola Älvsjö i Stockholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 december 2022

---

## Beslutet i korthet

Skolinspektionen inledde under hösten 2022 en tillsyn av Magelungen grundskola Älvsjö i Stockholms kommun. I beslut den 21 december 2022 förelades huvudmannen Magelungen Utveckling AB att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. I vissa delar förenades förläggandet med vite. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning med anledning av beslutet.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen vidtagit åtgärder och i huvudsak avhjälpt bristerna avseende undervisningstid och undervisning. Huvudmannen har beslutat om en timplan för skolan som överensstämmer med bestämmelserna om fördelning av garanterad undervisningstid för högstadiet. Däremot bedömer Skolinspektionen att eleverna fortfarande ges för lite undervisningstid i ämnet svenska och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Skolinspektionen bedömer vidare att bristerna vad gäller erbjudande av språkval har åtgärdats. Eleverna erbjuds numera att läsa ett modernt språk alternativt svenska eller engelska.

När det gäller skolans arbete med särskilt stöd bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har åtgärdat merparten av bristerna vad gäller arbetet med och dokumentation av särskilt stöd. Dock kvarstår en brist gällande att beslut om anpassad studiegång inte klargör vilka avvikelser som görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Skolinspektionen förelägger huvudmannen att vidta åtgärder för att rätta till bristen.

Skolinspektionen bedömer vidare att bristerna inom området bedömning och betygsättning har avhjälpats vad gäller skolans betygskatalog och utformning av terminsbetyg. Det finns numera implementerade rutiner för betygsättning och hur lärare utan legitimation ska sätta betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Det framgår i betygskatalogen vem eller vilka lärare som har signerat uppgiften om betyg. Vidare framgår inte annat än att elevernas terminsbetyg är korrekta.

Även påtalade brister gällande ordningsregler samt huvudmannens anmälan om fjärrundervisning bedöms vara avhjälpata.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen av tidigare beslut konstaterat nya brister i verksamheten. De nya bristerna avser att skolan inte utreder elevers frånvaro och utifrån detta vidtar åtgärder för att elever ska delta i utbildningen. Vid skolan finns ett flertal elever som har omfattande frånvaro. Skolinspektionen bedömer att bristerna är allvarliga och har pågått under en längre tid. Skolinspektionen förenar därför föreläggandet med vite i denna del.

## Beslut

### Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Magelungen Utveckling AB att vid vite av 300 000 kronor senast **torsdag den 21 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbete för att motverka frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Magelungen Utveckling AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

### Magelungen Utveckling AB ska vidta följande åtgärder

#### Frånvaro

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 31 januari 2024 informera lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav på utredningsskyldighet om en elev har upprepade eller längre frånvaro samt om skolenhetens rutiner för arbetet. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket och 7 kap. 17 och 19 a §§ skollagen).

2. Rektorn ska se till att en utredning om en elevs frånvaro inleds om en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro. Detta gäller inte om en utredning är uppenbart obehövlig. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera de elever som bedöms ha upprepad eller längre frånvaro samt när utredningar inletts och, i förekommande fall, slutförts för respektive elev under perioden den 21 december 2023 till och med den 14 mars 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a § skollagen).
3. Se till att, när en elevs frånvaro har utretts, vidta åtgärder för att eleven ska öka sin närvaro och fullgöra sin skolgång. Åtgärderna ska ha sin utgångspunkt i den utredning om frånvaro som genomförts. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras och en sammanställning över åtgärder som vidtagits för respektive elev ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a och 22 §§ skollagen).
4. Se till att rektorn anmäler till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts. Huvudmannen ska dokumentera hur många anmälningar om frånvaro som inkommit till huvudmannen under perioden den 21 december 2023 till och med den 14 mars 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (7 kap. 19 a och 22 §§ skollagen).

## Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Magelungen Utveckling AB att senast **den 21 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbete med särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Magelungen Utveckling AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Magelungen Utveckling AB ska vidta följande åtgärder

#### Särskilt stöd

1. Se till att det i beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser som görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. I samband med redovisningen av vidtagna åtgärder ska samtliga aktuella beslut om anpassad studiegång ges in till

Skolinspektionen (3 kap. 12 §, 29 kap. 10 § skollagen samt 31 och 32 §§ förvaltningslagen [2017:900]).

## Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Magelungen Utveckling AB en anmärkning avseende bristen rörande undervisningstid i ämnet svenska. Magelungen Utveckling AB ska senast **den 21 mars 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

## Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser bedömning och betygssättning, huvudmannens anmälan om fjärrundervisning samt elevernas medverkan i arbetet med ordningsregler.

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till [skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se](mailto:skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se), eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:6072) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Magelungen Utveckling AB bedriver skolverksamhet vid skolenheten Magelungen grundskola Älvsjö. Skolenheten är en resursskola för elever inom grundskolan årskurs 7-9 som är i behov av omfattande särskilt stöd. Läsåret 2023/24 går 38 elever vid skolan.

Skolinspektionen inledde hösten 2022 en tillsyn av Magelungen grundskola Älvsjö i Stockholms kommun. Skolinspektionen beslutade den 21 december 2022 att förelägga Magelungen Utveckling AB att vid vite av 300 000 kr senast den 15 augusti 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister inom områdena Undervisning och lärande, Särskilt stöd samt Bedömning och betygssättning. Vidare tilldelade Skolinspektionen Magelungen Utveckling AB en anmärkning rörande brister avseende anmälan om fjärrundervisning samt brist vad gäller elevernas medverkan i arbetet med ordningsregler.

Magelungen Utveckling AB har den 16 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har besökt skolan den 3–5 oktober 2023 och genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. En kompletterande

digital intervju med rektorn har genomförts den 12 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens beslutade timplan, åtgärdsprogram med tillhörande utvärderingar, beslut om anpassad studiegång samt betygskatalogen för höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende att ta ställning till om Magelungen Utveckling AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Frågan om utdömande av vitesbeloppet i Skolinspektionens beslut den 21 december 2022 kommer att behandlas separat.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (aktbilaga 27).

## Föreläggande vid vite

### Frånvaro

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att det inte finns någon rutin för hur skolans personal ska arbeta med elevers frånvaro. En av kuratorerna har fått i uppdrag av rektorn att ta fram en rutin för skolans arbete med frånvaro. Kuratorn uppger att hen ensam inte kan ansvara för detta utan att det krävs ett arbete som även inkluderar skolchef, rektorn och mentorer. Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök framgår att kuratorn under föregående läsår (2022/23) har tagit fram ett förslag på rutiner men kuratorn uppger att hen inte vet vad som händer med arbetet avseende frånvaro. Rektorn uppger att hen fick ta del av den framarbetade rutinen under vecka 40, 2023, och att rutinen vid den tidpunkten ännu inte hade implementerats bland personalen. Vidare framgår att verksamheten inte har genomförts några anmälningar till huvudmannen i de fall elever är frånvarande.

Av såväl intervjuer med skolans personal samt av inkommen dokumentation framgår att det finns ett stort antal elever som har omfattande frånvaro. Lärare uppger att de flesta av eleverna har en problematisk skolfrånvaro. Representanter för elevhälsan uppger att det inte sker något arbete med de elever som har en problematisk skolfrånvaro och att det inte finns några rutiner för hur personalen ska arbeta med frånvarande elever, vilket har lett till att skolan inte agerar alls.

I intervjuer med lärare framkommer att det inte förs diskussioner om alla elever som är frånvarande. I vissa fall sker möten där lärare träffar elev och vårdnadshavare för att bland annat diskutera elevens frånvaro. När det gäller elever som har en hög frånvaro och är så kallade "hemmasittare" upplever lärare att det inte pratas lika mycket om dem. Lärare uppger att det är mentorerna som är ansvariga för att göra frånvaroutredningar. Av intervjuer med lärare framgår att alla mentorer inte gör frånvaroutredningar. Lärare ger exempel på en elev <sup>1</sup> i årskurs 7 som inte har varit i skolan under hela höstterminen 2023 men där det inte har startats någon frånvaroutredning.

Representanter för elevhälsan uppger att det i årskurs 7 finns ytterligare fem elever <sup>2</sup> som har cirka 50 procents frånvaro. En lärare som undervisar två av dessa elever <sup>3</sup> uppger att eleverna inte har varit på någon av lärarens lektioner under höstterminen 2023. Kuratorn uppger att hen inte har kontakt med samtliga dessa elevers vårdnadshavare utan bara vissa.

En kurator uppger att hen endast har kontakt med de elever och deras vårdnadshavare som har hög frånvaro i årskurs 8, vilket är två elever <sup>4</sup>. I årskurs 9 finns det två <sup>5</sup> elever med hög frånvaro som kuratorn inte har träffat.

Rektorn bekräftar att det finns elever som har hög skolfrånvaro och som ännu inte deltagit i undervisningen under höstterminen 2023. Enligt rektorn finns ett arbete kring eleverna och ansvaret för arbetet för frånvaro ligger hos kuratorerna. Skolan har inte något specifikt dokument som är avsett för att utreda orsaken till elevers frånvaro.

Av inkommen dokumentation från huvudmannen den 19 oktober 2023 framgår att skolan har identifierat sju elever <sup>6</sup> med omfattande frånvaro. Sex av dessa elever <sup>7</sup> hade en skolfrånvaro mellan 70 – 92 procent under vårterminen 2023. Under höstterminen 2023 har samma elever en skolfrånvaro som omfattar mellan 68 – 99 procent. För den sjunde eleven <sup>8</sup>, som skrevs in på skolan i slutet av höstterminen 2022 framgår inte eventuell frånvaro för vårterminen 2023 men eleven har höstterminen 2023 en frånvaro som omfattar 99 procent. De insatser som skolan redovisar att de har gjort för dessa elever är bland annat att rektorn fattar beslut om anpassad studiegång, att eleverna har motiverande samtal samt att skolan arbetar kontaktskapande via sms och telefon med eleverna.

Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att det inte har genomförts någon frånvaroutredning gällande de elever som nämns ovan. Rektorn uppger att

---

<sup>1</sup> Elev 22

<sup>2</sup> Elev 19, 21, 25, 26 och 27

<sup>3</sup> Elev 19 och 21

<sup>4</sup> Elev 5 och 3

<sup>5</sup> Elev 7 och 40

<sup>6</sup> Elev 35, 10, 33, 8, 5, 30 och 7

<sup>7</sup> Elev 35, 10, 33, 8, 5 och 30

<sup>8</sup> Elev 7

det inte har genomförts några frånvaroutredningar alls då det inte har funnits ett specifikt utredningsunderlag för att utreda frånvaro.

### Rättslig reglering

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt (7 kap. 2 § skollagen).

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att arbetet med att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till (prop. 2017/18:182 s. 56). Det är viktigt att både eleven och elevens vårdnadshavare medverkar i utredningen för att skolan ska få en bild av elevens hela situation och för att kunna sätta in lämpliga åtgärder. Detta samråd kan ta sig olika former och genomföras på olika sätt beroende på vad som är lämpligt i det enskilda fallet. I många fall kan det innebära ett nära samarbete. I andra fall kan det mer vara fråga om att vårdnadshavare informeras om olika steg i processen och ges möjlighet att komma med synpunkter. (...) Det är även viktigt att tillvarata den kompetens och kunskap som elevhälsan kan bidra med i utredningen (s. 58 f.).

I förarbetena anges vidare att det i vissa fall kan räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro begära ett läkarintyg. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Eftersom varje elevs förutsättningar är olika och orsakerna till frånvaro är mångfacetterade krävs det i andra fall en mer omfattande utredning av vad som har orsakat frånvaron för den enskilde eleven. Detta förutsätter att både skolpersonal och personal inom elevhälsan har kunskap om riskfaktorer för frånvaro, om upptäckt och åtgärder samt kännedom om beprövad erfarenhet och forskning om frånvaro (prop. 2017/18:182 s. 59 f.).

Vidare framgår i förarbetena att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller

längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Beträffande åtgärder framhålls att det ofta kan räcka med åtgärder i form av enkla lösningar, hjälpmedel och anpassningar av skolmiljön och undervisningssituationen samt att skolpersonalen har generell kunskap om de faktorer som bidrar till frånvaro för att underlätta för eleven att vara i skolan. I vissa fall kan dock mer omfattande åtgärder bli aktuella som innebär att samverka med externa parter om elevens situation blir nödvändig, t.ex. barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller socialtjänsten (prop. 2017/18:182 s. 60). Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras (s. 62).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen). När det har inletts en utredning om elevens frånvaro ska huvudmannen lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § andra stycket skollagen).

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda orsakerna till elevers frånvaro. Det finns inte någon fungerande rutin på skolan avseende hantering av frånvaro och de nyligt framtagna rutinerna avseende frånvaro är ännu inte implementerade bland skolans personal. Av utredningen framgår att det skiljer sig åt hur personalen agerar när elever är frånvarande och det är otydligt vem som ska göra vad. Det medför att elever med omfattande eller problematisk frånvaro riskerar att inte uppmärksammas samt att utredning av orsakerna till frånvaro inte startas.

Skolinspektionen konstaterar att det finns ett flertal elever som har en omfattande frånvaro men där det inte har inletts en utredning av orsakerna till elevernas frånvaro. Skolan har identifierat sju elever med omfattande frånvaro, men en utredning har inte genomförts för någon av dessa elever och det har inte framkommit att en utredning skulle vara obehövlig i något fall. I myndighetens utredning framkommer uppgifter som talar för att omkring ytterligare 10 elever har en upprepad eller längre frånvaro. Det ankommer på rektorn att avgöra, utifrån omständigheterna i varje enskilt fall, om en elev har en upprepad eller längre frånvaro och i sådant fall ska rektorn se till att en utredning kommer till stånd. Detta gäller oavsett om det rör sig om giltig eller ogiltig frånvaro. Skolinspektionen bedömer sammantaget att verksamheten inte uppfyller skollagens krav avseende utredning om frånvaro.

Skolenheten följer inte heller skollagens bestämmelse avseende att rektorn ska anmäla till huvudmannen så snart en frånvaroutredning startas. Syftet med detta är att huvudmannen ska kunna stödja skolan i arbetet med att tillgodose elevens rätt till utbildning.



Skolinspektionen konstaterar vidare att skolan brister i arbetet med att sätta in åtgärder i syfte att öka elevernas närvaro och att få elever att delta i utbildningen. Detta trots vad rektorn uppgett om att skolan vidtar vissa åtgärder, såsom att skolan arbetar kontaktskapande. Arbetet med åtgärder behöver utgå från utredningen om orsaker till frånvaron för att skolan ska kunna identifiera lämpliga åtgärder utifrån elevens situation. Det framkommer också att skolan i flera fall inte agerar alls, vilket är allvarligt mot bakgrund av skolans och huvudmannens ansvar för att tillgodose elevernas rätt till utbildning. Huvudmannen behöver se till att skolan vidtar åtgärder och gör stora ansträngningar för att få tillbaka frånvarande elever. Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen inte lever upp till skollagens bestämmelser om huvudmannens ansvar för att se till att eleverna fullgör sin skolgång.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Ett föreläggande får förenas med vite (26 kap. 27 § skollagen).

Eftersom Magelungen Utveckling AB verksamhet vid Magelungen grundskola Älvsjö inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Magelungen Utveckling AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Det är grundläggande att skolan agerar för att motverka frånvaro hos elever eftersom att upprepad eller längre frånvaro innebär att elever inte får den utbildning som de har rätt till. Skolinspektionen bedömer att bristerna i skolans arbete med att utreda frånvaro och vidta åtgärder för att elever ska delta i utbildningen är allvarliga och att de har funnits under en längre tid. Skolinspektionen förenar därför föreläggandet med vite i denna del.

## Föreläggande

### Särskilt stöd

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn under vårterminen 2023 har tagit fram en blankett som används för att starta en utredning för behov av särskilt stöd. Av blanketten framgår när samråd med elevhälsan för enskild elev har skett. Vidare framkommer att en specialpedagog som ingår i skolans elevhälsa under vårterminen 2023 har gått igenom och uppdaterat all dokumentation för alla elever på skolan. Det är fortsättningsvis skolans specialpedagog som är ansvarig för att elevdokumentationen följs upp och utvärderas i rätt tid.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har tagit beslut om 35 åtgärdsprogram under perioden från den 21 december 2022 till den 15 augusti

2023. Vid tidpunkten för Skolinspektionens uppföljningsbesök har rektorn fattat beslut om att upprätta ytterligare nio åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av dokumentation på skolan som omfattar elevernas individuella schema, beslut om att starta en utredning om elevens behov av särskilt stöd, pedagogisk utredning (utredning om särskilt stöd), beslut om att utarbeta åtgärdsprogram, åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång, uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram samt beslut om att avsluta åtgärdsprogram.

Av åtgärdsprogrammen framgår när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för detta. Det framgår av utvärderingarna om åtgärdsprogrammet ska fortsätta gälla och i dessa fall har rektorn fattat ett beslut om att upprätta ett nytt åtgärdsprogram. Om åtgärdsprogram istället ska avslutas har rektorn fattat ett sådant beslut.

Lärare, specialpedagog och rektorn uppger att mentorer ska få ett större ansvar i arbetet med utredningen om särskilt stöd men att det är specialpedagogen som tills vidare ansvarar för dokumentationen. Lärare uppger att de exempelvis vid utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare går igenom elevens åtgärdsprogram och att lärare, om ett åtgärdsprogram behöver ändras, informerar rektorn om detta som fattar beslut om de eventuella ändringarna.

Av intervjuer med lärare framgår att det är fyra elever på skolan som läser enligt ordinarie timplan och schema. För övriga elever (34 elever) finns beslut om anpassad studiegång eller så har sådant beslut påbörjats. I dessa elevers individuella scheman framgår vilka ämnen och under vilka tider som eleverna går i skolan höstterminen 2023. I respektive elevs beslut om anpassad studiegång finns en tabellöversikt med information om vilka ämnen eleven läser respektive inte läser, hur många minuter per vecka som respektive ämne ska ges enligt beslutad timplan samt vilka avsteg (minuter) eleven gör från den beslutade timplanen. För åtminstone nio elever anges olika uppgifter i beslutet om anpassad studiegång jämfört med elevens schema. Ett exempel på detta är för elev 10. Enligt elevens beslut om anpassad studiegång ska eleven inte läsa ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, moderna språk och elevens val samt att 40 minuter i veckan i matematik är borttaget. I elevens individuella schema står att eleven ska läsa ämnena bild samt hem- och konsumentkunskap men inte något av de samhällsorienterande ämnena.

### Rättslig reglering

Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd (3 kap. 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Från och med den 1 juli 2023 tillämpas delvis nya bestämmelser om arbetet med särskilt stöd för elever i resursskolor<sup>9</sup>. Bestämmelserna innebär att varje elev vid en resursskola ska ges särskilt stöd. Det innebär att rektorn inte behöver utreda elevens behov av särskilt stöd utan vid upprättande av det åtgärdsprogram, som enligt 9 § ska upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd, kan rektorn utgå från den utredning som gjordes vid placeringen eller mottagandet av eleven vid resursskolan (se prop. 2021/22:126 s. 125 f).

I 29 kap. 10 § skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat dokumentation och motivering av beslut enligt 31 och 32 §§ förvaltningslagen.

Av förarbetena till ovanstående bestämmelser framgår avseende anpassad studiegång bland annat följande. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att läsa vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165 s. 293).

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Magelungen Utveckling AB har vidtagit åtgärder i arbetet med särskilt stöd samt vad gäller dokumentationen av särskilt stöd. Från och med vårterminen 2023 finns en specialpedagog på skolan som ansvarar för att utredningar om särskilt stöd genomförs och dokumenteras. Rektorn fattar beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas och uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen genomförs och dokumenteras. De elever som har särskilt stöd i form av anpassad studiegång har också beslut om detta.

Skolinspektionen konstaterar dock att det fortsatt finns vissa felaktigheter i elevernas beslut om anpassad studiegång. För ett flertal elever överensstämmer inte uppgifterna som framgår i beslutet om anpassad studiegång med elevens faktiska studiesituation när det gäller vilka ämnen och tiden i dessa som påverkas

---

<sup>9</sup> Bestämmelsen i 3 kap. 7 § skollagen har en ny lydelse från den 2 juli 2022 genom lag 2022:724. Den nya lydelsen tillämpas första gången för utbildning som bedrivs efter den 1 juli 2023.

av den anpassade studiegången. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilde eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Beslutet kan överklagas av elev och vårdnadshavare och det är av vikt att det skriftliga beslutet korrekt anger vad som beslutats, det vill säga vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har följt föreläggandet den 21 december 2022 i denna del och att bristen kvarstår.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Magelungen Utveckling AB:s verksamhet vid Magelungen grundskola Älvsjö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång. Det finns därför skäl att förelägga Magelungen Utveckling AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

## Anmärkning

### Undervisning och lärande

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

##### Undervisningstid

Av huvudmannens skriftliga redovisning framgår att huvudmannen har beslutat om en ny timplan för Magelungen grundskola Älvsjö som gäller från och med vårterminen 2023. Av timplanen framgår hur många minuter per vecka som eleverna minst ska ges undervisning i respektive ämne och årskurs. Vidare framgår att den sammanlagda undervisningstiden för årskurs 7-9 är 2 609 timmar. Rektorn uppger att de scheman som gällde för vårterminen 2023 utgick från den nya timplanen och att huvudmannen har godkänt elevernas schema som gällde för vårterminen 2023 samt gäller för höstterminen 2023.

Läsåret 2023/24 är eleverna indelade i årskursadekvata grupper. Skolinspektionen har tagit del av respektive klassschema för årskurs 7, 8 och 9 samt de klassscheman som eleverna hade under vårterminen 2023. För elever som går i årskurs 9 framgår av timplanen att eleverna ska ges en undervisningstid i svenska/svenska som andraspråk om minst 170 minuter per vecka. Av elevernas schema framgår att eleverna ges 150 minuters undervisningstid i svenska/svenska som andraspråk per vecka.

Av intervjuer med lärare framgår bland annat följande. Eleverna fick den undervisningstid som framgick av schemat för vårterminen 2023 och alla elever, oavsett årskurs, ges samma undervisningstid i ett ämne under höstterminen 2023. Klassernas schema ser i princip likadant ut under höstterminen 2023 som det gjorde under vårterminen 2023.

Rektorn uppger att elevernas schema förändrades inför starten av vårterminen 2023 och i samband med detta gjordes även justeringar i klasserna som då blev mer åldersadekvata än tidigare vilket innebar att elever har fått byta klass. Rektorn uppger att det är utlagt mer tid i vissa ämnen och att det inte är någon elev som har mindre undervisningstid än vad hen ska ha.

### **Erbjudande av språkval**

Av huvudmannens redovisning framgår att elever erbjuds att läsa språkval via skolans språkvalsblankett. Elever kan välja att läsa spanska eller franska som modernt språk samt erbjuds även att läsa teckenspråk, engelska eller svenska via språkvalsblanketten. I de fall eleven väljer att läsa ett modernt språk ska eleven uppge om hen har läst språket i sin tidigare skolgång så att det blir tydligt för undervisande lärare om eleven har förkunskaper i språket.

### **Rättslig reglering**

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. I högstadiet är den garanterade undervisningstiden 2 548 timmar. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4 – 5 §§ skollagen och 9 kap. 3 – 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Som språkval ska huvudmannen erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska (9 kap. 5 § skolförordningen). En elev får i stället för ett språk som erbjudits välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, eller teckenspråk (9 kap. 6 § skolförordningen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit åtgärder så att bristerna inom området undervisning och lärande i huvudsak har avhjälpats. Huvudmannen har reviderat skolans timplan och den beslutade timplanen överensstämmer med bestämmelserna om fördelning av garanterad undervisningstid för högstadiet. Trots detta framkommer att eleverna i ett ämne inte ges den undervisningstid som framgår av timplanen vilket medför att eleverna riskerar att inte få den garanterade undervisningstiden som gäller för högstadiet i ämnet. Skolinspektionen konstaterar att elever som går i årskurs 9 inte får den undervisningstid i svenska/svenska som andraspråk som de ska ha enligt den beslutade timplanen. I detta ämne går eleverna miste om 20 minuters undervisningstid per vecka. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i fråga om ämnet svenska inte har följt föreläggandet den 21 december 2022 och att bristen kvarstår.

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att skolan uppfyller författningarnas krav när det gäller erbjudande av språkval. Utredningen visar att eleverna kan välja att läsa ett modernt språk oavsett om eleven har tidigare förkunskaper i språket alternativt svenska eller engelska.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Magelungen Utveckling AB:s verksamhet vid Magelungen grundskola Älvsjö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning och lärande. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela huvudmannen en anmärkning.

## Områden utan konstaterade brister

### Bedömning och betygssättning

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för höstterminen 2022 och för vårterminen 2023 samt alla elevers terminsbetyg för vårterminen 2023, samt slutbetyg för de elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2023.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det finns en rutin för hur betyg beslutas av en undervisande lärare som inte är legitimerad. De lärare som inte är legitimerade och bedriver undervisning har en legitimerad lärare som de gör bedömning tillsammans med. Av skolans betygskatalog framgår att i de fall där en icke legitimerad lärare har varit undervisande lärare har en legitimerad lärare signerat beslut om betyg tillsammans med läraren som är icke legitimerad.

I betygskatalogerna framgår vem eller vilka lärare som har signerat uppgiften om betyg i respektive ämne. På några ställen anges siffran 3.

I elevernas terminsbetyg framgår uppgifter om elevens betyg i de ämnen som eleven har fått betyg i under termin. Markeringen \*\* anges i de fall eleven har beslut om anpassad studiegång.

#### Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Terminsbetyg ska utfärdas vid slutet av varje termin i årskurserna 6-8 i grundskolan, och höstterminen i årskurs 9 i grundskolan. Terminsbetyget ska innehålla uppgifter om det senaste beslutet om elevens betyg i varje ämne. Det ska framgå om ämnet har avslutats (6 kap. 11-12 §§ skolförordningen).

I Skolverkets föreskrifter om förandet av betygs katalog finns bestämmelser om hur betygs katalogen ska utformas. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (SKOLFS 2011:123, 6, 7 och 11 §§).

I Skolverkets föreskrifter om utformningen av terminsbetyg i grundskolan finns närmare bestämmelser av terminsbetyg. Terminsbetyget ska innehålla en kolumn för ämnen. I kolumnen ska anges de ämnen som eleven har fått betyg i innevarande termin. Om betyg inte har satts på grund av anpassad studiegång ska markeringen \*\* anges direkt till höger om betyget. (SKOLFS 2014:50, 8, 10 och 11 §§).

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att bristerna avseende betygsättning och förandet av betygs katalog har avhjälpats. Skolinspektionen konstaterar att det numera finns en rutin på skolan för när en lärare som inte är legitimerad ska besluta om betyg. I dessa fall har den icke legitimerade läraren satt betygen tillsammans med en legitimerad lärare, vilket också framgår av skolans betygs katalog genom att båda lärarna ha signerat.

Vidare konstaterar Skolinspektionen att lärare har signerat samtliga uppgifter om betyg i betygs katalogen. För de elever som har beslut om anpassad studiegång i ett ämne markeras ämnet med siffran 3 i betygs katalogen. Skolinspektionen konstaterar vidare att alla elever ges terminsbetyg som visar betygen för de ämnen som eleven har fått undervisning i innevarande termin. I de ämnen där eleven har anpassad studiegång används markeringen \*\*.

### Ordningsregler

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att eleverna medverkar i framtagandet av ordningsregler under mentorstiden. Eleverna blir även i detta arbete informerade om vilka konsekvenser som kan bli aktuella om inte ordningsreglerna följs.

Lärare, representanter för elevhälsa och rektorn uppger i intervju att skolan har ordningsregler och att eleverna har medverkat i framtagandet av dessa genom att reglerna till exempel har diskuterats på klassråd och även i elevrådet. Vårdnadshavare har tagit del av ordningsreglerna.

### **Rättslig reglering**

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Huvudmannens anmälan om fjärrundervisning**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Under läsåret 2023/24 genomförs undervisning i moderna språk via fjärrundervisning. Av huvudmannens redovisning framgår att en anmälan om att bedriva fjärrundervisning har inkommit till Skolinspektionen.

### **Rättslig reglering**

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs, för extra studietid eller för integrerad samisk undervisning i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen).

Huvudmannen ska till Statens skolinspektion anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning. Om huvudmannen utför fjärrundervisning åt någon annan huvudman ska det också anmälas (5 a kap. 6 § skolförordningen).

I Statens skolinspektions föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227) finns närmare bestämmelser om hur anmälan går till.

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av regionchef Agneta Broberg.

Utredare Ann-Sofie Andersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Julia Wuotila, jurist Caroline Rönnegård och regionjurist Linnéa Lundberg medverkat.



## Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, eller till [skolinspektionen@skolinspektionen.se](mailto:skolinspektionen@skolinspektionen.se).

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.